

Образложење

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставно-правни основ за доношење овог закона налази се у одредбама члана 97. тач. 10. Устава Републике Србије којим је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује културу и заштиту културних добара која су од интереса за Републику Србију у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област заштите ратних меморијала односно област заштите ратних меморијала на територији Републике Србије и српских ратних меморијала у иностранству у правном систему Републике Србије уређује више прописа: Закон о уређивању и одржавању гробаља бораца („Службени гласник СРС”, бр. 22/94, 51/71 и 11/76), Закон о обележавању и одржавању гробаља и гробова припадника савезничких армија и других страних армија на територији Југославије („Службени лист СФРЈ”, број 60/75) и Закон о гробљима и гробовима бораца у иностранству („Службени лист СФРЈ”, бр. 29/73 и 29/76). Сви наведени прописи донети су у периоду постојања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, односно Социјалистичке Републике Србије, када је надлежност у овој области била подељена између некадашње савезне државе (ратни меморијали, односно гробови бораца у иностранству, и гробови припадника савезничких и других страних армија на територији Југославије) и Републике Србије (гробља бораца у земљи).

У формулисању одредаба Нацрта закона полазну основу представљали су наведени важећи прописи. Међутим, важећи прописи у позитивном правном поретку Републике Србије не регулишу област на целовит начин, па су у текст овог закона уграђена и поједина решења из потписаних и ратификованих међудржавних споразума са Словачком Републиком, Чешком Републиком и Руском Федерацијом и утврђених Основа за вођење преговора и закључивање споразума где су преговори још увек у току. Поред тога, у изради текста коришћена је компаративна правна анализа прописа у овој области у региону. Дакле, Нацрт закона представља кодификацију сада важећих прописа, чији је циљ ефикасније деловање државне управе у поступку заштите, редовног и инвестиционог одржавања, уређења и уклањања ратних меморијала. Овим Нацртом закона јасно се разграничава надлежност јединице локалне самоуправе и министарства надлежног за послове неговања традиција ослободилачких ратова Србије у области заштите ратних меморијала, односно надлежност у финансирању редовног одржавања и финансирању инвестиционог одржавања.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У Глави I „Уводне одредбе” у члану 1. утврђује се предмет Нацрта закона тако што су наведене групе односа који ће њиме бити уређени.

Чланом 2. утврђено је значење појединих израза употребљених у овом закону. Ближе су објашњени изрази чије значење није на обавезујући начин утврђено у неком другом пропису, а за потребе правилне примене и разумевања решења садржаних у

овом закону неопходна је њихова прецизна дефиниција. Углавном се ради о изразима који су суштински везани баш за материју која је предмет закона.

У Глави II „Савет за неговање традиција ослободилачких ратова Србије” чл. 3-5. прописано је образовање, надлежност и састав Савета за неговање традиција ослободилачких ратова Србије.

У Глави III „Спровођење заштите ратних меморијала” чланом 6. утврђује се да се средства за уређење, инвестиционо и редовно одржавање ратних меморијала обезбеђују у буџету Републике Србије и путем поклона и донација.

Одредбама чл. 7-10. прецизирају се дужности јединица локалних самоуправа везаних за редовно одржавање ратних меморијала на њиховој територији, односно јасно се дефинишу надлежности Републике у погледу инвестиционог одржавања и јединица локалних самоуправа у погледу финансирања редовног одржавања ратних меморијала у земљи, што сада није случај, као и начин превазилажења проблема када јединица локалне самоуправе није у могућности да обезбеди финансирање редовног одржавања ратних меморијала у Републици Србији који су од значаја за неговање традиција ослободилачких ратова Србије.

Чланом 11. предвиђа се доношење подзаконског акта који ће у извршавању овог закона прописати поступак реализације програма мере заштите, инвестиционог одржавања и уређења ратних меморијала у Републици Србији.

Одредбама чл. 12-13. дефинишу се обавезе јединица локалне самоуправе који се односе на обавезу достављања извештаја о броју, врсти и техничком стању ратних меморијала, као и обавеза старања о извршењу решења о уклањању ратних меморијала.

Одредбама чл. 14-15. уређују се питања заштите српских ратних меморијала у иностранству и предвиђа се доношење подзаконског акта који ће у извршавању овог закона прописати поступак реализације програма мере заштите, редовног и инвестиционог одржавања и уређења ратних меморијала у иностранству.

Одредбама чл. 16-17. прописује се надлежност у области заштите ратних меморијала припадника страних оружаних снага на територији Републике Србије. Новина је што се дефинише надлежност страних држава у заштити својих ратних меморијала на територији Републике Србије, осим ако се међународним уговором друкчије уреди надлежност.

У Глави IV „Уређење и уклањање ратних меморијала” чл. 18-22. прописују услове и поступак уређења односно изградње или постављање нових ратних меморијала као и уклањање ратних меморијала. Ово је потпуна новина јер важећи прописи у области неговања традиција и заштите ратних меморијала не предвиђају поступак за изградњу нових ратних меморијала, нити надлежност Министарства за доношење решења о подизању ратних меморијала. То је уједно и највећа новина у односу на постојећи правни режим која подразумева и вођење управног поступка у републичком органу. Одредбом члана 22. прописује се када није дозвољено подизање новог ратног меморијала.

У Глави V „Евиденције”, чланом 23, прописује се обавеза вођења евиденције о ратним меморијалима у земљи и иностранству, одређују органи надлежни за вођење евиденције и предвиђа се доношење подзаконског акта који ће дефинисати садржину и изглед евиденција о ратним меморијалима. Чланом 24. прописује се вођење евиденције о погинулим лицима која до сада није успостављена у нашој држави, односно до сада није било законског основа за вођење такве евиденције на једном месту. Наведена одредба представља велику новину, која подразумева обавезу свих органа који су у поседу било каквих евиденција да на захтев надлежног министарства исте доставе и чувају се трајно.

У Глави VI „Казнене одредбе”, чланом 25, прописане су новчане казне за непоштовање одредаба овог закона. Распон казни усаглашен је са законским одредбама којима су уређени прекршаји.

У Глави VII „Прелазне и завршне одредбе”, чл. 26–28, прописује се престанак важења одређених закона и ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона средства су обезбеђена у буџету Републике Србије за 2018. годину у оквиру раздела 30 – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, функција 010- Болест и инвалидност, у оквиру Програма 0904 Борачко-инвалидска заштита, програмска активност 0002 – Очување традиција ослободилачких ратова Србије, економска класификација 424 – Специјализоване услуге у износу од 50.000.000 динара а за 2019. и 2020. годину ће бити у оквиру лимита које одреди Министарство финансија.

У Министарству одбране није предвиђена реализација активности у 2018. години предвиђених овим законом, тако да за реализацију истог нису планирана финансијска средства у буџету Републике Србије за 2018. годину. За 2019. и 2020. годину потребна финансијска средства ће бити планирана на разделу Министарства одбране, у оквиру лимита које одреди Министарство финансија.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: *Влада*

Обрађивач: *Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања*

2. Назив прописа

Предлог закона о ратним меморијалима/ The Draft Law on War Memorials

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

НЕМА

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

НЕМА

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније

НЕМА.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

Не постоје релевантни прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Нацрта закона о ратним меморијалима.

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

НЕМА

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

НЕМА

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

НЕМА

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

НЕМА

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

НЕМА.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве). /

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НИЈЕ

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Србислав Цвејић